

DATOS IDENTIFICATIVOS

Fisioterapia cérvico-cráneo-mandibular

Materia	Fisioterapia cérvico-cráneo-mandibular			
Código	P05G171V01314			
Titulación	Grao en Fisioterapia			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Bioloxía funcional e ciencias da saúde			
Coordinador/a	Rodil Gargallo, María			
Profesorado	Rodil Gargallo, María			
Correo-e	marialugo.pontevedra@hotmail.com			
Web				
Descrición xeral	Na materia en Fisioterapia cérvico-cráneo-madibular, estúdase en profundidade a anatomía da rexión, as patoloxías e técnicas de tratamento.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B1	Saber traballar en equipos profesionais como unidade básica na que os profesionais e demais persoal das organizacións sanitarias estrutúranse dun xeito uni ou multidisciplinar e interdisciplinar.
B3	Comunicarse de xeito efectivo e claro, tanto de forma oral como escrita, cos usuarios do sistema sanitario así como con outros profesionais.
C6	Identificar as estruturas anatómicas como base de coñecemento para establecer relacións dinamicamente coa organización funcional.
C13	Ter a capacidade de valorar desde a perspectiva da fisioterapia o estado funcional do paciente/usuario, considerando os aspectos físicos, psicolóxicos e sociais do mesmo.
C14	Comprender e aplicar os métodos e procedementos manuais e instrumentais de Valoración en Fisioterapia e Rehabilitación Física, así como a avaliación científica da súa utilidade e efectividade.
C16	Analizar, programar e aplicar o movemento como medida terapéutica, promovendo a participación do paciente/usuario no seu proceso.
C19	Comprender e realizar os métodos e técnicas específicos referidos ao aparello locomotor (incluíndo terapias manuais, terapias manipulativas articulares, osteopatía e quiropraxia), aos procesos neurolóxicos, ao aparello respiratorio, ao sistema cardiocirculatorio e ás alteracións da estática e a dinámica. Métodos e técnicas específicas que teñan en conta as implicacións da ortopedia na fisioterapia, técnicas terapéuticas reflexas, así como outros métodos e técnicas alternativas e/ou complementarias cuxa seguridade e eficacia estea demostrada segundo o estado de desenvolvemento da ciencia.
C20	Identificar o tratamento fisioterapéutico máis axeitado nos diferentes procesos de alteración, prevención e promoción da saúde así como nos procesos de crecemento e desenvolvemento.
C21	Identificar a situación do paciente/usuario a través dun diagnóstico de coidados de fisioterapia, planificando as intervencións, e avaliando a súa efectividade nun entorno de traballo cooperativo con outros profesionais en ciencias da saúde.
C34	Coñecer e comprender a morfoloxía, a fisioloxía, a patoloxía e a conducta das persoas, tanto sas como enfermas, no medio natural e social.
C38	Intervir nos ámbitos de promoción, prevención, protección e recuperación da saúde.
D1	Capacidade para comunicarse oralmente e por escrito en lingua galega.
D7	Manter unha actitude de aprendizaxe e mellora.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Conocer as bases anatómicas, fisiolóxicas e biomecánicas do conxunto cérvico-cráneo-mandibular	C6 C34
Identificar as patoloxías que afectan ao complexo cérvico-cráneo-mandibular	C13 C34

Aplicar as distintas técnicas de tratamento ao complexo cérvico-cráneo-mandibular	B1 B3	C13 C14 C16 C19 C20 C21 C38	D7
Realizar un abordaxe completo ante un paciente con patoloxía cérvico-cráneo-mandibular	B1	C13 C14 C16 C19 C20 C21 C38	D1 D7

Contidos

Tema	
- Anatomía, fisioloxía e biomecánica do complexo cérvico-cráneo-mandibular	- Anatomía e fisioloxía da zona cervical, craneal e mandibular. - Relación con outras estruturas anatómicas. - Correcta biomecánica do complexo articular.
- Patoloxías del complexo cérvico-cráneo-mandibular	- Patoloxías traumáticas, discais, dexenerativas,.. - Orixe da patoloxía. - Diagnóstico diferencial.
- Valoración física e radiolóxica do complexo cérvico-cráneo-mandibular	- Interpretación e análise de patoloxía en imaxe radiolóxica ou resonancia magnética.
- Tratamiento das patoloxías do complexo cérvico-cráneo-mandibular	- Realización do plan de tratamento para un paciente con problemas a nivel FCCM por medio de educación, terapia manual, exercicio terapéutico e outras pautas dadas polo traballo multidisciplinar con outros profesionais da odontoloxía e medicina. - Técnicas de tratamento. - Derivacións a outros profesionais e traballo multidisciplinar.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	21	56	77
Prácticas de laboratorio	16	37	53
Traballo tutelado	1	14	15
Actividades introdutorias	2	0	2
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	0	1
Práctica de laboratorio	1	0	1
Traballo	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición dos contidos por parte do/a docente. As sesións teóricas inclúen actividades para a resolución de problemas e estudos de caso.
Prácticas de laboratorio	Demostración por parte do profesorado das técnicas de valoración ou tratamento que realizará o alumnado por parellas baixo a supervisión do profesorado.
Traballo tutelado	O traballo será realizado individualmente. Consistirá na entrega dun dossier composto por unha serie de actividades realizadas dentro e fora da aula.
Actividades introdutorias	O profesorado presentará a materia ao alumnado e reunirá información deste (coñecementos previos, intereses do alumnado,..).

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	A atención personalizada estará centrada na resolución de dúbidas que poida ter o alumnado en relación coa materia a través de titorías presenciais, correo electrónico e/ou campus remoto.
Prácticas de laboratorio	A atención personalizada estará centrada na resolución de dúbidas que poida ter o alumnado en relación coa materia a través de titorías presenciais, correo electrónico e/ou campus remoto.
Traballo tutelado	A atención personalizada estará centrada na resolución de dúbidas que poida ter o alumnado en relación co traballo a través de titorías presenciais, correo electrónico e/ou campus remoto.

Actividades introductorias A atención personalizada estará centrada na resolución de dúbidas que poida ter o alumnado en relación a organización da materia.

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame de preguntas de desenvolvemento	40		C14 C16 C19 C20 C21 C34	D1
Práctica de laboratorio	Demostración e/ou explicación de técnicas de tratamento pu valoración do complexo cérvico-cráneo-mandibular	40	B1 B3	C6 C13 C14 C16 C19 C20 C21 C34 C38	D1 D7
Traballo	A realización e entrega do traballo é obrigatoria	20	B1 B3	C13 C14 C16 C19 C20 C21 C38	D1 D7

Outros comentarios sobre a Avaliación

Avaliación continua: para seguir dita avaliación é fundamental asistir ó 80% das clases prácticas e presentar un traballo (de obrigatoria presentación para superar a materia). Neste caso, o exame teórico realizarase no período lectivo indicado na programación (40%), o práctico en convocatoria ordinaria (40%).

Para aquel alumnado que decida NON seguir a avaliación continua: en primeiro lugar, deben comunicalo polas vías adecuadas a elección deste tipo de avaliación. Neste caso, avaliación global, NON se penlizarán as faltas de asistencia e non deberán facer o traballo. A súa avaliación sería 50% exame teórico preguntas de desenvolvemento e 50% resolución de casos prácticos, ambos en convocatoria ordinaria.

Para aprobar a materia débese ter superados de forma independente o exame teórico e práctico ao 50% cada un.

Para presentarse ao exame práctico é obrigatorio presentarse e realizar o exame teórico.

Ao alumnado que teña unha das partes aprobadas gardáselle a parte superada para a seguinte convocatoria dentro do mesmo ano académico.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Fernandez de las Peñas C.; Mesa J., **Trastornos de la articulación Temporomandibular. Terapia manual, ejercicio y técnicas invasivas**, 9788491105442, 1º, Editorial Medica Panamericana, 2019

Pérez Fernández T.; Parra González A., **Fisioterapia en el transtorno temporomandibular**, 9788491132837, 1º, Elsevier, 2019

Okeson J., **Tratamiento de oclusión y afecciones temporomandibulares**, 9788491135197, 8ª, Elsevier, 2019

Bibliografía Complementaria

Ricard F., **Tratado de osteopatía craneal: articulación ttemporomandibular**, 9788494112225, 3ª, Medos Editorial, 2014

Maglione, H., **Disfunción craneomandibular: afecciones de los músculos masticatorios y ATM. Dolor orofacial**, 9789585426740, 2ª, Amolca, 2018

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Anatomía humana: Anatomía humana/P05G171V01101

Valoración en fisioterapia/P05G171V01108

Terapia manual/P05G171V01206
